

[Faint, illegible handwriting on aged paper]

1693.

17. Muellerus, Joannes Tacubus: De jure feodali, occasione
re libri Gratiani III c. 3 55 et seqq.
18. Muellerus, Petrus, Decanus Collegii Juridici lectori s.
A. O. (ad Disputationem in auct. Christiani Gottfriedi
Langii invitat).
19. Muellerus, Petrus, Collegii Juridici . . . Decanus lectori
s. et. o. (ad Disputationem Davidis Eusebii Tageri
invitat)
- 20^{a et b} Muellerus, Petrus: De causis dubiis . . . 2 Sumpt.
1693 : 1705.
21. Muellerus, Petrus: De variis jure.
22. Muellerus, Petrus: De furto domestico.
23. Muellerus, Petrus: De providentia majorum.
24. Muellerus, Petrus: De solutionibus.
25. Muellerus, Petrus: De affectionibus feudi proprii.
- 26^{a et b} Muellerus, Petrus: De citatione subdiciali . . .
2 Sumpt 1693 : 1750.

1693.

27. Schroeterus, Christianus: De liti renunciatione
28. Schubertus, Georgius: De statu liberorum, datus et
in Megrimo.
29. Stroglius, Dr. Philippus, Collegii juridici decanus: Program-
ma . . . lectioni inaug. l. 20. C. de penis praemissum
(ad Disputationem inaug. Dr. Christiani Kummelii invitatus)
30. Stroglius, Dr. Philippus, Collegii juridici . . . decanus:
Programma . . . lectioni inaugurati praemissum (ad
Disputationem inaug. Herm. Jo. Christiani Wffelmanni
invitatus)
31. Stroglius, Dr. Philippus: De allodialis investiturae reno-
vacione. 2 Sumpt. 1693 ~ 1742.
32. Stroglius, Dr. Philippus: De alienatione domus prohibita.
33. Wedelius, Georgius Walpurgensis: De nyctalopia.
34. Wildvogelius, Christianus: De aenigmatibus legum ad l. 12.
C. de leg. b. Programma invitatorium (ad Disputationem
inaug. Dr. h. Inesli von der Lage, Joh. Christiani Schwiß,
Francisci Henrici Matthiass, Trachium Walters invitatus).

1693.

35. Wildvogelius, Christianus, Collegii juris Res Decanus:
De aprietibus juris vol. 29 § 4 mandat. programma
in angustis.

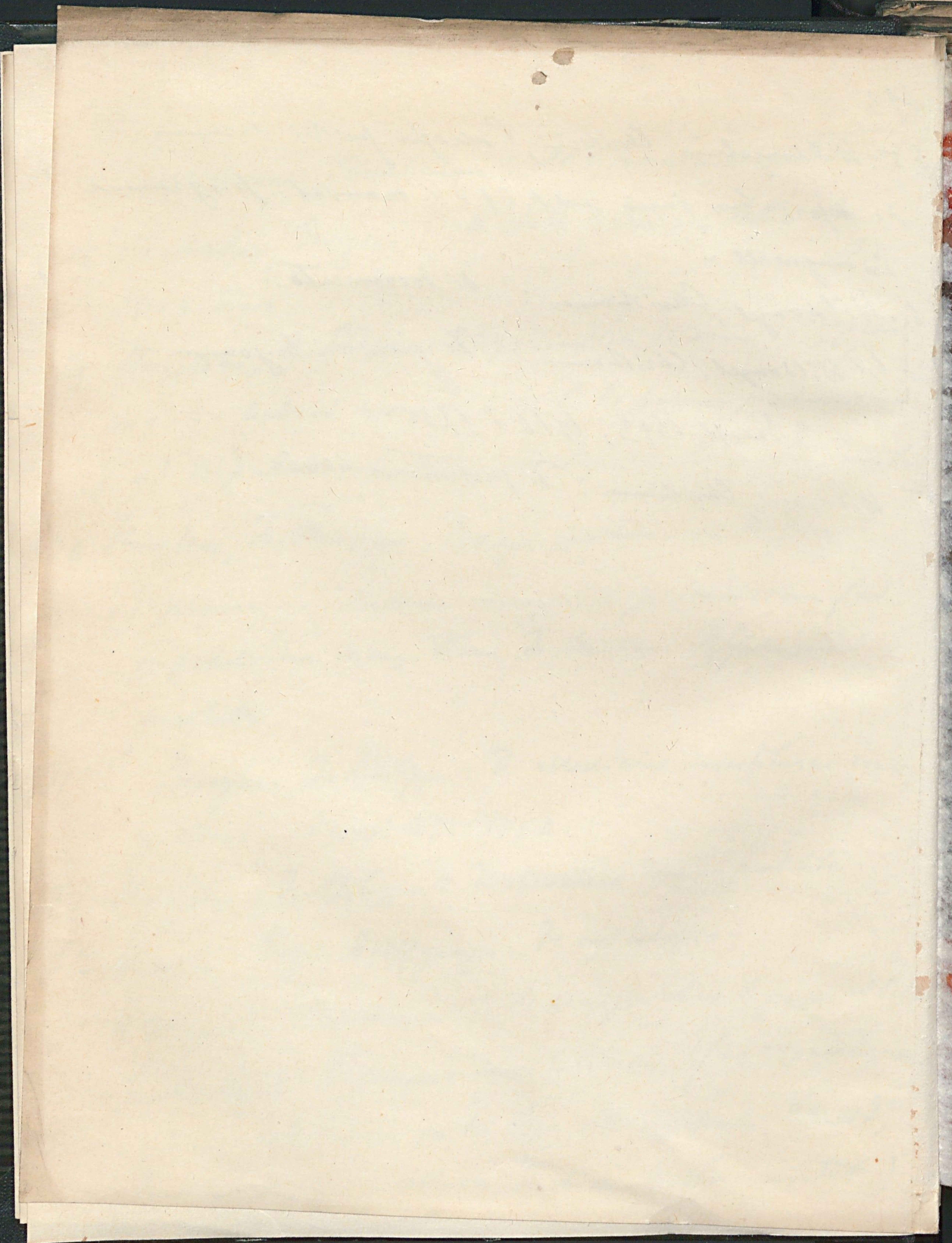
36. Wildvogel, Christianus: De decremento.

37^{a, b, c} Wildvogel, Christianus: De jure embryonum.

3 Bände. 1693, 1716 u. 1735.

38. Wildvogel, Christianus: De protectionis cession

13037
CHRISTIANI VVILDVOGELII, IC.

CONSILIARII SAXO - VINAR. AVLICI,
IN ACADEMIA IENENSI ANTECESSORIS,
ET COLLEGII IVRIDICI DECANI

DE

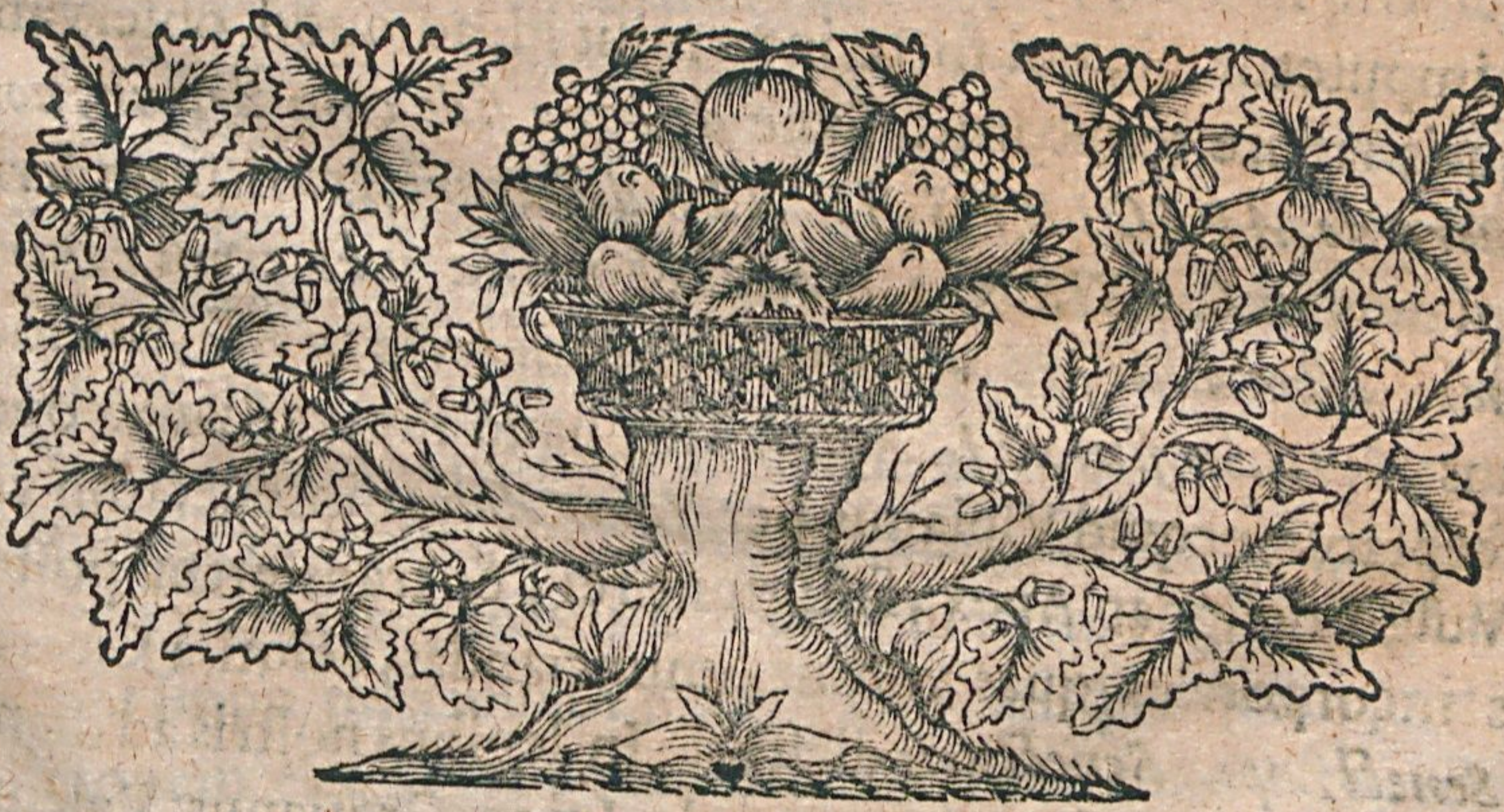
1693, 35
22
APICIBVS IVRIS

ad L. XXIX. §. 4. Mandat.

PROGRAMMA INAUGVRALE

PVBL.

CAL. OCT. AN. M DC XCIII.

Litteris NISIANIS.

Hllæ sunt legum in recta Re-
 publica enatarum partes, ut cives ad decoras a-
 ctiones componant, quidve justum sit aut inju-
 stum solerter sanciant. Nec mores tantum fini-
 gunt superiorum statuta, sed & quæ contractuum civilis forma
 esse debeat, præscribunt, atque actus suâ naturâ indifferentes
 ad societatis emolumenta attemperant. Quin imò in exter-
 nis quoque suam exercent sæpè industriam, inani verborum
 apparatu, aut scrupulosa quadam observatione rem implican-
 tes magis, quam evolventes, prout videlicet Legislatoris fert
 arbitrium atque voluntas. Abundè hujus rei exemplorum est
 in Jure Civile tam antiquiori quam novo, quæ exercitatis-
 mi nonnunquam ingenium torquent valdè ac fatigant, & nisi
 expendantur probè, totum actum reddunt irritum, ut hinc eò
 majori cautione opus sit iis, qui præstantioris momenti negoti-
 um moliuntur: quanquam nonnullis minimè vertatur vitio,
 subtilitatum istarum labyrinthos ignorare, nec semper quic-
 quam imputetur ei, qui forte intermisit id, ad quod observan-
 dum juris rigore tenebatur. Sane *de bona fide cum agitur, non
 congruere de APICIBVS JURIS disputare*, gravissime scri-
 bit Vlpianus in *L. XXIX. §. 4. mand. Et multa jure civili contra
 rationem disputandi pro utilitate communi recepta esse*, affirmat
 Julianus, *L. LI. in fin. ad L. Aquil.* Ubi haud supervacaneâ ope-
 rà disceptatur, ecquid Vlpianus per *Juris Apices* intellectum ve-
 lit? Vulgò designat Apex, fastigium rei, & transfertur postea
 ad res incorporales, quas vocant, enunciandas, veluti à Cicero-
 ne *d. Senect.* *Apex Senectutis* dicitur. In legibus nostris ad digni-
 tates significandas usurpatur, quando Impp. Gratianus, Valenti-
 nianus & Theodos. in *L. VII. C. Theod. Sublimem apicem Præse-
 cturæ* vocant, qui in *L. ult. d. t. Summum Præfecturæ* fastigium ap-
 pellatur:

pellatur: nec non quando Honorius & Theodosius *L. VII. C. Tb. d. princip. agent. Proconsularis apicis dignitatis* adjectione Principes agentes in rebus decorari præcipiunt. Sic & cuilibet potestati verbum hoc attribuitur *L. VI. C. Tb. d. iis, qui admin.* Magis autem propriè accipitur ista vox de literis, quæ apice quodam styli scriptorii efformabantur in ceratis, aut nonnunquam æreis tabulis, cujus exemplum prostat, in *L. VI. C. Tb. d. privil. eor. qui in S. Palat. milit.* ubi Constantinus Palatinos suos, qui ob spectatum laborem otio donati erant, à tolerantia sordidorum munerum eximit, illiusque *formate legis apices* æri imprimi mandat. Hinc ea dictio ad ipsa imperatoria rescripta extenditur, quæ propterea *divini apices* dicuntur in *L. II. C. Tb. d. Castrens.* & *specialiter adnotationis expressæ apices eliciti*, in *L. XXVI. C. Tb. d. petition.* Sic & *Augusti apices* designant mandata Augusta in *L. VI. §. f. C. d. adv. div. judic.* nec non *sacri apices*, *L. III. pr. in f. C. ubi Senat. vel Claris. L. IX. C. de erog. milit. annon. L. f. in f. C. d. mancip.* Quin & ad denotanda divini verbi scripta adhibetur in *L. VII. C. Tb. d. Episc. Eccles. & Cler.* ubi Lectores *divinorum apicum* & Hypodiaconi ad Curias devocari prohibentur. Alio tamen planè sensu *Apices juris* ab Ulpiano accipi, res ipsa demonstrat. Nec enim nuda tantum legum verba hic indigitari, aut tenue aliquod scripturæ punctum, sed tenorem potius constitutionis significari constat. Sed & in hoc negotio Interpretes in varias scinduntur opiniones. Gothofredus quippe *ad d. L. XXIX. n. 72.* Apices juris nihil aliud esse dicit, quam ea, quæ in solâ juris subtilitate posita sunt, quæque bona fides negligit, & de quibus non disputat: quod & idem respicit *in not. ad L. VIII. C. d. judic.* ubi Imp. præcipuam justitiæ æquitatisque quàm juris stricti rationem esse debere inculcant. Hoc enim est perenne Ictorum præceptum & monitum: Nimiam legum subtilitatem, haud esse attendendam, *L. XII. d. injust. testam. L. XXXIII. d.*

exc. tut. ut hinc subtilem juris rationem humanitati opponere non dubitet Julianus, *L. XIII. pr. in f. d. lib. & postb. & vulgatum enatum fuerit proverbium: Summum jus, summa injuria.* Terent. *in Heautont.* seu ut Columella loquitur: *Summum jus, summa crux.* Ast damnat interpretationem hanc Forner. *4. rer. quotid. 19.* omnesque falli dicit, qui de Apicibus juris ea putant esse, quæ de rebus arduis aut subtilibus sunt, cum spinosa potius sit disputatio illa, quâ res ad vivum resecatur, majore summi juris, quàm æqui & boni habitâ ratione. Significari igitur ait id, quod est de rebus contemnendis ac levibus, de quibus contendere, homines solent pervicacis ingenii, cujusmodi generis esse putat exceptiones procuratorias, quæ causam differunt magis quam perimunt; atque hinc quando in *d. L. XXIX.* Jctus scribit, non congruere de apicibus juris disputare, idem esse, ac non decere dilationes inanes & perfugia vana quærere ac consecrari anxie. Quicquid tamen hujus sit, certe, si ad procuratoriam exceptionem, de quâ Jctus ibidem differit, illud revocandum sit, vix subsistere videtur hoc asertum: neque procuratoriam exceptionem opponere, res inanis aut temerarium litis dispendium dici potest. Ea namque prima & præcipua in omni negotio, quod cuiquam cum procuratore intercedit, cura esse debet, utrum is veri procuratoris partes habeat, indagare; si enim falso procuratori fidejussor exsolverit quicquam, nulla ipsi datur actio mandati adversus principalem debitorem, cum istum non liberaverit, sed tantum facultas conceditur repetendi ab eo, cui persolverat. *L. XXVI. §. 5. mand.* Omnino igitur convenit bonæ etiam fidei, mandati testimonium deponere ab eo, qui se procuratorem gerit, eumque, qui destitutus est hisce, nec non fidejussorem mandati agentem repellere ob id, quod omiserit exceptionem procuratoriam. Atque hinc rectius exceptio ista, de qua textus loquitur, restringenda erit ad eum casum, quo procurator quidem

dem verus præstò est, sed qui negatur esse idoneus, quod miles fortè sit, aut fœmina, prout cum Pacio sentit Hillig. *ad Donell. lib. XIII. cap. 13. lit. G.* Illud quippe foret de Apicibus juris disputare, & quærere diffugium bonæ fidei contrarium, cum nullum planè periculum sic metuendum sit debitori, nec imputandum aliquid fidejussori bonâ fide debitorem liberanti. Superest igitur, ut *Apices juris* dicamus esse quidem subtilitates à jure inventas & ad melius firmandas civium actiones introductas, adeoque quam maximè observari debere, inprimis si lex eosdem externo rigore exposcit, & sic non levis esse momenti; attamen non eosdem respici, quando ex omissione nullum præjudicium creatur alteri, aut tale peragitur negotium, quod solâ nititur æquitate, vel etiam si personæ subsint, inter quas nulla juris stricti ratio haberi solet. Extra istos casus, quin legibus satisfaciendum, & hinc Apices quoque Juris servandi sint, nemo est, qui ambigit. Nec in arbitrio est partium, negligere aliquid ex his, quæ summâ licet subtilitate à jure sunt constituta. Exempla hujus rei quam plurima extant, nec opus est è longinquo illa accersere. Ipsum dominium, istiusque acquirendi varii modi in nonnullis specimen aliquod præbere possunt, prout idem constabit ex his, quæ clarissimus Jurium Candidatus

CHRISTOPHORVS PASCHA,
Coburgo Francus

in medium est prolaturus lectione cursoriâ, cui dissertatiunculâ præsentiam quasi pandere, insimulque de ejus natalibus & vitâ hæctenus exactâ quædam præfari jussus sum. Natus is est seculi nostri ad finem vergentis anno M DC LXX. in Ducatûs Coburgici pago, cui *Lautera* nomen est, Parentibus optimis, Genitore JACOBO PASCHA, Pastore ibidem perquam reverendo, & Matre SVSANNA BARBARA, ex honestissimâ

stissimâ *Heroldianâ* familiâ ortum trahente, matronâ in reli-
 quarum viduarum exemplum adhuc vivente, à quibus puer
 adhuc cùm recto de Deo sensu, tùm primis literarum elemen-
 tis sub privatorum præceptorum moderamine domi imbue-
 batur. Instructus sic in florentissimam Musarum Coburgen-
 sium officinam ablegabatur, ibique duce potissimum ac auspice,
 Doctore Theologiæ celeberrimo JOANNE AVGVSTO
 STEMPELIO, tunc Gymnasii Directore meritissimo, jam ve-
 rò Ducatûs Superintendente Generali, Consistorii Assessore &
 Professore primario maximè venerando, cujus paternum in se
 affectum & navatam incomparabilem operam maximis effert
 laudibus, ad sublimiores acroases academicas ita componeba-
 tur, ut & sub ejus præsidio argumentum quoddam theologicum
 cum plausu ventilaret. Neque verò aliorum ibi clarissimo-
 rum Profesorum studia neglexit, sed non minori sedulitate
 M. IOANNIS SCHVBARTI, nunc Directoris famigera-
 tissimi Logicas, M. IOANNIS WOLFFINGII, jam b. m.
 oratorias, & M. IOANNIS SAVERBREI, Archidiaconi
 plurimum reverendi, græcæque lingvæ Professoris optimè me-
 riti græcas scholas frequentavit. Et cùm Themidos studium
 jam certa animi destinatione affectaret, sub manu ductione viro-
 rum nobilissimorum & consultissimorum, NICOLAI EI-
 NERTI, I. V. Lic. & nunc Cizensis Consilarii gravissimi, nec
 non SEBASTIANI HVBNERI, Practici apud Cobur-
 genses felicissimi, prima Legum rudimenta præcipiebat. Labo-
 ribus hisce in Gymnasio perfunctus in Academiam nostram,
 quæ ubertate inexhaustâ tot præstantium ingeniorum nutrix
 est, se contulit, ad summum studii sui habitum omni ope eni-
 surus. Probè autem gnarus, absque Philosophiæ fundamento
 collabi protinus oportere, quicquid in arduâ legum scientiâ fue-
 ris molitus, penitiori paulò artium philosophicarum cognitio-
 ne

ne implere pectus suum allaboravit. Primum igitur lectiones metaphysicas nobilissimi ac consultissimi Viri, CHRISTOPHORI HARTVNGII, Philos. ac Iuris utriusque Doctoris attentè auscultavit, quò communissimos terminos, quorum usus per omnia reliquarum disciplinarum spatia sese diffundit, sibi redderet perspectos. Sed cum hîc non acquiesceret ingens Philosophiam discendi ardor, præeunte Excellentissimo viro IOANNE PAVLO HEBENSTREITIO, Morali ac Politices Prof. ordinario celeberrimo, *Logicam*, rationis nostræ formatricem, *Etbicamque* juris naturalis interpretem, avidè hausit. Sic & interpretante *Boecleri Politicam* Viro nobilissimo, Consultissimo & excellentissimo, GEORGIO SCHVBARTO, Icto, & Poëseos ac Eloquentiæ Prof. ordinario famigeratissimo, in totius vitæ civilis indolem inquisivit curiositè, ac tot Rerumpublicarum formas moderandi artem feliciter perdidicit. Tot munitus præsidis, insuperque ope præcipuâ Excellentissimi Icti, Magnifici PETRI MVLLERI, hucusque Antecessoris, Curiaque Provincialis, Scabinatûs & Facultatis Iuridicæ Assessoris apud nos longè celeberrimi, nunc verò in Illustrissimorum Comitum Ruthenorum domo Cancellarii, Consistorii Ecclesiastici Præsidis, & Gymnasii, quod Geræ est, Inspectoris primarii designati, suffultus, ad juris fastigia audentior nitebatur: quippe Virum illum *Introductionem Schwederianam*, & in collegio alio *feudalis juris* præcepta evolventem insigni cum fructu jugiter adsectatus est, subque ejusdem præsidio *Exercitationem IX. Struvianam*, ac tribus vicibus *Examen Iuris feudalis Stryckianum* publicè propugnavit. Adhibuit Præterea fidelem operam reliquorum etiam Juris Professorum celeberrimorum, inprimis GVILIELMI HIERONYMI BRVCKNERI, Institutiones Imperatorias tractantis, ut & ADRIANI BEIERI, usum fori in singulis

lis Institutionum titulis commonstrantis. Nec nihil excellen-
tissimo IOANNI GEORGIO SIMONI, Consiliario
hodiè Brandenburgico & Antecessori in urbe patriâ Halâ fa-
migeratissimo, tunc *Ius Natura* peculiariter tradenti, itemque
Consultissimo BERNHARDO FRISIO, I. V. D. & Præ-
fecto Ienensi ut & Consistorii Ducalis Assessori meritissimo,
per triennium omnes ferè juris partes explicanti se debere fas-
sus est. Laborum istorum fructum persentiscere cupiens, pe-
tiit nuper à nobis solitos honores academicos sibi conferri,
cumque ad solita admissus esset examina, inque illis scientiam
Iuris solidam universo Collegio nostro comprobaret, dignus o-
mninò fuit reputatus, cui cathedra etiam publica aperiretur,
quive in clyto Patrum & eruditorum consessui sisteretur so-
lenniter. Fiet id ipsum crastini, post horam X. antemeridianam,
quando in Auditorio juridico explicatione & recitatione *L.*
XXXI. d. acqu. rer. dom. profectus suos demonstrabit uberius.
Vos, Magnifice Academiae Rector, Patresque venerabiles, nec
non Doctores & reliqui cives, qui literis favetis, panegyri-
hanc honorificâ vestrà præsentia condecorabitis, & benevo-
lentiâ antehac in pari negotio toties totiesque manifesto indicio
proditâ, Candidati nostri studium benignè provehetis. Quod
non tantum pro vestro in nostrum Collegium affectu facietis,
sed & nos omni reciproco officio demereri pro viribus anni-
temur. P. P. Iphis Calendis Octobr. A. O. R.

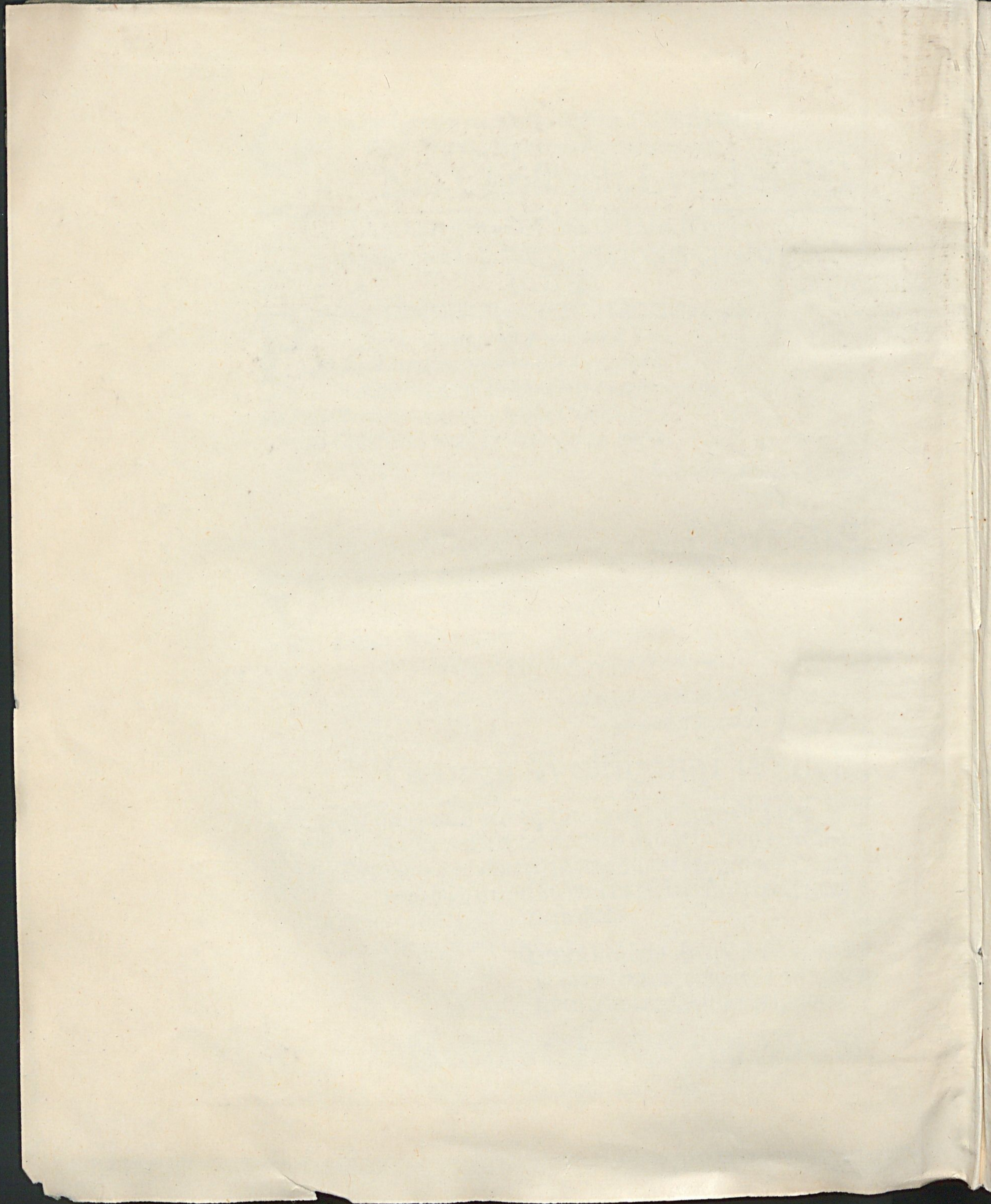
M. DC. XCIII.

Jena, Diss., 1693 M12

ULB Halle

003 793 648

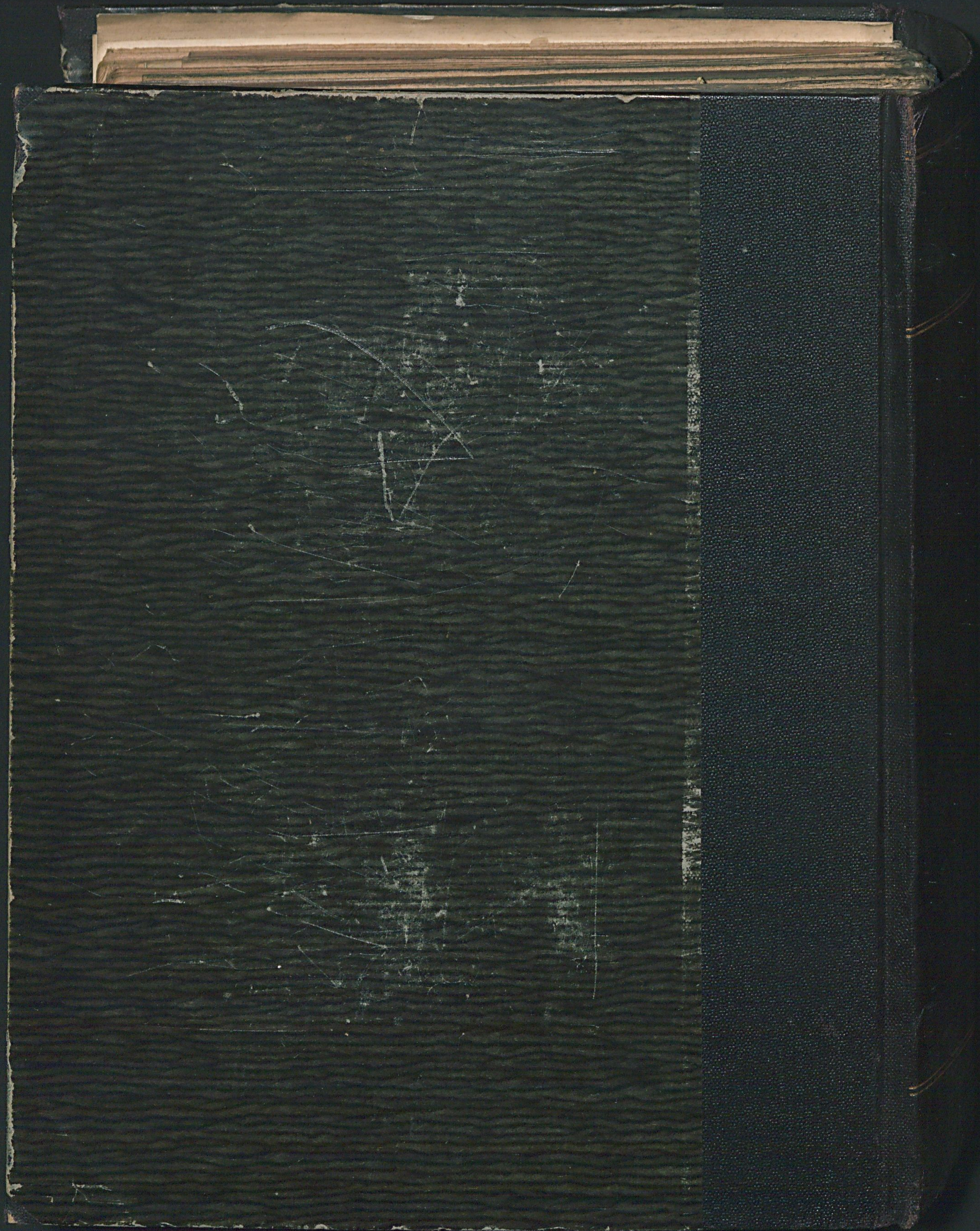
3

P
86.

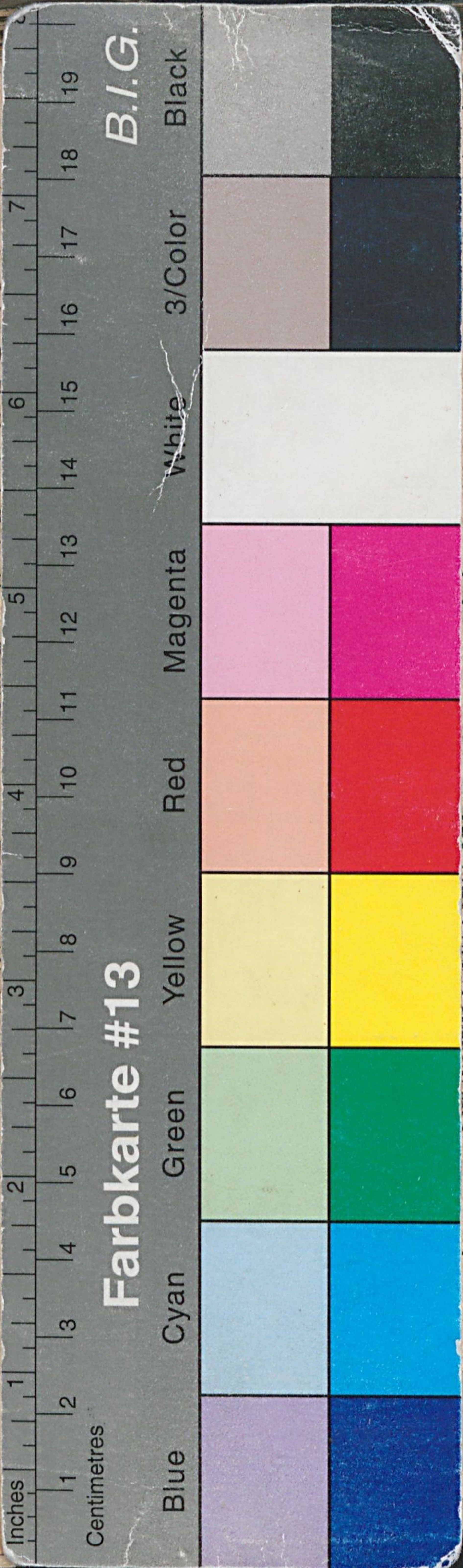
VD 17

STIANI VVILDVOGELII, IC. *10.*

ONSILIARII SAXO - VINAR. AVLICI,
ACADEMIA IENENSI ANTECESSORIS,
T COLLEGII IVRIDICI DECANI

22

DE

1693, 35

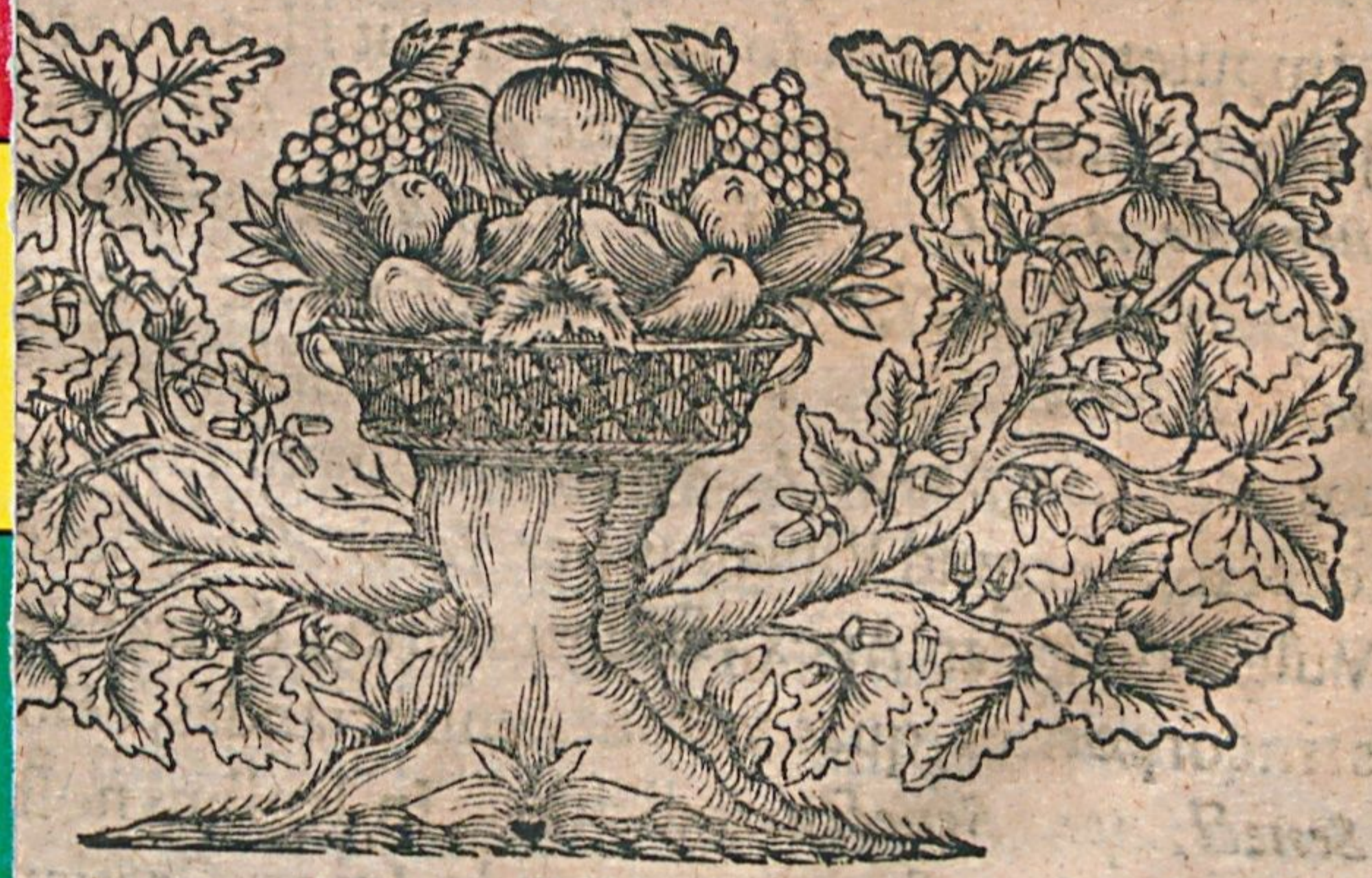
CIBVS IVRIS

ad L. XXIX. §. 4. Mandat.

GRAMMA INAUGVRALE

PVBL.

L. OCT. AN. M DC XCIII.

Litteris NISIANIS.

15

